

Vergaderjaar 1990-1991

22 160

Regels met betrekking tot de organisatie van de distributie van elektriciteit, gas en warmte (Wet energiedistributie)

B

AVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 28 augustus 1990

Bij Kabinetsmissive van 22 maart 1990, no. 90.007070, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Economische Zaken, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende regels met betrekking tot de organisatie van de distributie van elektriciteit, gas en warmte (Wet energiedistributie).

1. Het wetsvoorstel, dat betrekking heeft op de nog niet voltooide reorganisatie van de energiedistributiesector, verschaft de middelen om bedrijven, die niet aan de door de sector zelf opgestelde reorganisatieplannen willen meewerken, te dwingen hun bedrijf over te dragen aan andere distributiebedrijven. Daarmee wordt beoogd het bevorderen van een meer doelmatige distributie van gas, elektriciteit en warmte.

Het wetsvoorstel gaat daarmee derhalve in eerste instantie uit van de zelfwerkzaamheid van de energiesector, maar wel met «een stok achter de deur». Het zwaartepunt van het bereiken van de doeleinden van het wetsvoorstel ligt derhalve bij de energiedistributiebedrijven.

Hoewel de Raad van State deze keuze voor zelfregulering met (indien noodzakelijk) wettelijke ondersteuning kan onderschrijven, acht hij

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 12 juni 1991

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 22 maart 1990, nr. 90.007070, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 28 augustus 1990, bied ik U hierbij aan.

1. Het advies van de Raad heeft mij aanleiding gegeven in paragraaf 3.1 (doelstellingen van het energiebeleid) een passage op te nemen over het economisch ordeningskader waarin het wetsvoorstel moet worden geplaatst. Verder is naar aanleiding van het advies in paragraaf 4.4.1 een nadere uiteenzetting opgenomen over de geldende criteria, in paragraaf 3.2 nadere informatie over de vrijwillige reorganisatie en het periodiek overleg met de sector en in paragraaf 4.1 een passage over de gekozen opzet van zelfregulering.

het opvallend dat uit de memorie van toelichting onvoldoende blijkt in welk economisch ordeningskader het wetsvoorstel is ingebed.

Een zodanige motivering mag naar het oordeel van het college niet ontbreken, aangezien een goede energiedistributie een essentieel element is van iedere industriële samenleving en daardoor voorwerp van economisch beleid.

Wordt eenmaal gekozen voor zelfregulering, dan dient deze te voldoen aan zekere voorwaarden. Eén daarvan vormt de wettelijke ondersteuning bij de uitvoering van de reorganisatieplannen, teneinde zo nodig dwang te kunnen toepassen in die gevallen waarin bedrijven zich aan de reorganisatie zouden willen onttrekken. In het wetsvoorstel wordt hiervoor gekozen. Het is naar het oordeel van de Raad evenwel noodzakelijk dat in de memorie van toelichting meer informatie wordt verstrekt over de ter zake geldende criteria. Ook acht hij het van belang dat in de memorie van toelichting meer wordt gezegd over de ontwikkeling van de vrijwillige reorganisaties en of, en zo ja hoe en in welke mate, binnen de energiedistributiesector een adequate zelfhandhaving aanwezig is.

Voorts acht het college het noodzakelijk dat over het functioneren van zelfregulering in de praktijk en de handhaving daarvan periodiek overleg plaats zal vinden tussen de energiedistributiebedrijven en Uw minister. In de memorie van toelichting ware hierop in te gaan.

Tenslotte ware in de memorie van toelichting de in het wetsvoorstel gekozen opzet van zelfregulering te relateren aan de aanbevelingen van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) ter zake in zijn rapport «Rechtshandhaving» (nr. 35/1988) van 30 mei 1988 ('s-Gravenhage, 1988), in het bijzonder de bladzijden 48 en 49, en het daarop uitgebrachte kabinetsstandpunt van 23 september 1988 (Kamerstukken II, 1988/89, 18 995, nrs. 35-36, in het bijzonder de bladzijden 66 en 67).

2. Over het voorontwerp van dit wetsvoorstel is van diverse zijden advies uitgebracht, waarbij de Commissie voor de toetsing van wetgevingsprojecten zowel een interim- (d.d. 16 september 1988) als een eindadvies (d.d. 12 januari 1990) heeft uitgebracht. Het

2. Zoals in paragraaf 7 van de memorie van toelichting is gesteld, golden de bezwaren tegen de aan de distributiebedrijven opgelegde taken niet de taakstelling op zichzelf maar wel het verplichtende karakter ervan en de verplichtingen inzake de periodieke verslaglegging. Daarom is het

voorontwerp is naar aanleiding van deze adviezen ingrijpend gewijzigd. Een aantal van de in de adviezen tegen het voorontwerp genoemde bezwaren is door Uw minister niet gehonoreerd.

Een belangrijk bezwaar van enige adviserende instanties was dat het voorontwerp een aantal niet ondersteunende elementen bevatte (bladzijden 34, memorie van toelichting) die verder gingen dan noodzakelijk voor het bereiken van een doelmatige organisatie van de energiedistributie. Het komt de Raad voor, dat de bewindsman deze bezwaren in de memorie van toelichting in onvoldoende mate weerlegt.

Naar het oordeel van het college zijn de in de artikel 2, eerste lid, onder b en c, van het wetsvoorstel genoemde doelstellingen «het bevorderen van de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties door verbruikers van elektriciteit, gas of warmte» en «het bevorderen van een doelmatig gebruik van energie zowel door het distributiebedrijf zelf als door verbruikers van elektriciteit, gas of warmte» onvoldoende gerelateerd aan een doelmatige organisatie van de energiedistributie. Het acht zulks overigens niet alleen een kwestie van «normatief gehalte», zoals door de Commissie Wetgevingsprojecten in haar eindadvies wordt gesuggereerd (bladzijde 2). De Raad geeft in overweging deze doelstellingen in een afzonderlijk wetsvoorstel op te nemen en daarin tevens uitvoering te geven aan de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 februari 1973, betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der Lid-Staten inzake elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen (73/23/EEG) (PbEG 1973, 177), aangezien ook het onderwerp van de richtlijn onvoldoende verband houdt met een doelmatige organisatie van de energiedistributie.

verplichtende karakter uit het wetsontwerp gehaald. Er was dan ook geen aanleiding in de memorie van toelichting nader op de bedoelde verplichtingen en het niet ondersteunende karakter daarvan in te gaan.

Dat de energiesector zich positief opstelt ten opzichte van het uitoefenen van taken op het gebied van veiligheid en energiebesparing, blijkt al uit de feitelijke activiteiten op deze gebieden en uit de in de memorie van toelichting genoemde brief van mei 1989 van de verenigingen van distributiebedrijven aan mijn ambtsvoorganger. Met name zijn de distributiebedrijven de laatste jaren steeds actiever geworden met betrekking tot energiebesparing, zoals ook blijkt uit het Milieu Actie Plan (MAP) dat door de verenigingen van distributiebedrijven in goed overleg met mijn ministerie is opgesteld. Ik hecht hieraan grote waarde. Aangezien in mijn visie het bevorderen van de veiligheid en een doelmatig energiegebruik past in de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de distributiebedrijven, ligt het voor de hand dat het kunnen vervullen van taken op deze gebieden een belangrijk element is bij de reorganisatie van de energiedistributie. Ik meen dan ook dat dit aspect uitdrukkelijk in het wetsvoorstel tot uiting moet komen en wel in die zin dat een doelmatige organisatie mede gericht moet zijn op en getoetst moet worden aan de mogelijkheid voor elk individueel distributiebedrijf de bedoelde taken naar behoren te kunnen verrichten. Dit betekent dat de wenselijkheid van schaalvergroting en horizontale integratie een nog sterker accent krijgt. Zoals hiervoor al is gesteld, is in de memorie van toelichting nader ingegaan op de aard van de in het wetsvoorstel opgenomen criteria.

Wanneer de distributiebedrijven als gevolg van de reorganisatie goed in staat zijn en wanneer ze ook bereid zijn de verschillende taken te verrichten, is er geen aanleiding de verplichting hiertoe in een aparte wet te regelen. Het zou trouwens ook moeilijk zijn een dergelijke verplichting zo te concretiseren dat zij zich leent om gesanctioneerd te worden. Voor het uitvoeren van de zogenaamde laagspanningsrichtlijn en van soortgelijke richtlijnen blijft dan ook alleen het onderhavige wetsontwerp over. Ik zie hiertegen ook niet zodanige bezwaren dat een andere keuze de voorkeur zou verdienen.

3. Het is de Raad opgevallen, zeker in het licht van het streven naar de verwezenlijking van de interne Europese markt met ingang van 1993, dat in de memorie van toelichting op geen enkele wijze wordt gerelateerd aan de ontwikkelingen op communautair niveau ter zake van de realisering van een gemeenschappelijke energiemarkt. Slechts in artikel 26, onder a, van het wetsvoorstel leest de Raad een (impliciete) verwijzing naar EEG-recht, zonder dat zulks overigens in de artikelsgewijze toelichting wordt uiteengezet.

Aan de hiervoor genoemde ontwikkelingen kan naar het oordeel van het college in de memorie van toelichting echter niet worden voorbijgegaan, aangezien een op communautair niveau gemaakte beleidskeuze met betrekking tot de verwezenlijking van een gemeenschappelijke energiemarkt de in het wetsvoorstel gemaakte (nationale beleids-)keuzen geheel of ten dele ongedaan kunnen maken. Het gaat hierbij niet alleen om situaties waar de Nederlandse overheid rechtens niet meer mag optreden, maar ook om situaties waar zij niet zinvol meer kan optreden, omdat op een (open) interne energiemarkt nationale interventies minder effectief of zelfs averechts kunnen uitwerken.

Gelet op het vorenstaande is het des te opvallender dat in de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat dient te worden gewaakt voor het optreden van desintegratie. Dit zou blijken dezelfde bladzijde van de memorie van toelichting kunnen gebeuren wanneer geïntegreerde bedrijven zouden willen besluiten tot een onderlinge overdracht van gas-respectievelijk elektriciteitsaansluitingen. De Raad merkt op dat dit uiteraard ook buitenlandse bedrijven kunnen zijn.

Het college acht het van belang dat in de memorie van toelichting met name wordt ingegaan op de vraag, hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de resolutie van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 september 1986 betreffende nieuwe doelstellingen inzake het energiebeleid van de Gemeenschap voor 1995 en de convergentie van het beleid van de Lid-Staten (PbEG 1986, L 241) waarin de Raad uitdrukkelijk heeft gewezen op de noodzaak van een «betere integratie, zonder handels-

3. Naar aanleiding van het advies van de Raad is in de memorie van toelichting een nieuwe paragraaf 5 opgenomen over de EEG-aspecten van het wetsvoorstel. Daarin wordt onder meer aandacht besteed aan de relatie met de ontwikkelingen op communautair niveau ter zake van de realisering van de gemeenschappelijke energiemarkt.

Wat betreft de vraag hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de artikelen 30-36 van het EEG-verdrag merk ik het volgende op. In deze artikelen worden verboden kwantitatieve invoer- en uitvoerbeperkingen en maatregelen van gelijke werking.

Het wetsontwerp heeft tot doel een doelmatige organisatie van de energiedistributie te bevorderen, zodat de distributiebedrijven, elk binnen zijn eigen gebied, beter in staat zullen zijn hun maatschappelijke nutsfunctie te vervullen. Het voorstel houdt zich niet bezig met de wijze waarop de distributiebedrijven elektriciteit, gas of warmte inkopen, dus ook niet met de invoer daarvan door distributiebedrijven. Bovendien betekent de exclusieve positie van de distributiebedrijven alleen, dat in beginsel in hun gebied geen distributie door anderen mag worden verzorgd, dat wil zeggen dat door anderen niet aan verbruikers mag worden geleverd in het kader van de openbare voorziening. Daarbij maakt het geen verschil of het gaat om Nederlandse of buitenlandse bedrijven dan wel om uit Nederland afkomstige energie of geïmporteerde energie. Het voorgaande betekent dat het wetsontwerp hooguit een beperking zou kunnen meebrengen voor het invoeren van elektriciteit, gas of warmte, indien rechtstreeks wordt geleverd aan verbruikers in het kader van de openbare voorziening. Een dergelijke beperking is in de praktijk niet of nauwelijks van betekenis. Gesteld zou kunnen worden dat het wetsvoorstel een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperking inhoudt omdat het een potentiële belemmering van de invoer meebrengt. Het gaat hier dan echter om een belemmering die nodig is om te verzekeren dat de betrokken bedrijven de hun toevertrouwde bijzondere taak goed kunnen verrichten. Voor het garanderen van de openbare energievoorziening is namelijk een zekere exclusieve positie van distributiebedrijven

belemmeringen, van de interne energiemarkt ten einde de veiligheid van de voorziening te verbeteren, de kosten te verminderen en het concurrentievermogen te versterken» en tot het werkdocument van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 6 mei 1988 «De interne energiemarkt» (COM (88)238 def.), waarin de Commissie als één van de prioriteiten teneinde te komen tot een interne energiemarkt noemt de vergemeenschappelijking van de nationale infrastructuren.

Ook ware in dit verband in te gaan op de vraag hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de voorstellen van de Commissie voor een richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de doorvoer van aardgas in de Gemeenschap van 6 september 1989 (COM (89)334 def.) en voor een richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de doorvoer van elektriciteit op de grote netten van 3 oktober 1989 (COM (89)336 def.).

Tenslotte ware ook in te gaan op de vraag hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de artikelen 30-36 van het EEG-verdrag en de daarop betrekking hebbende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. De Raad wijst in dit verband onder meer op de arresten HvJ, EG Zaak 8/74, Dassonville, Jur. 1974, bladzijde 837; HvJ EG, Zaak 120/78, REWE (Cassis de Dijon), Jur. 1979, bladzijde 649; HvJ EG, Zaak 72/83, Campus Oil, Jur. 1984, bladzijde 2727; HvJ EG, Zaak 15/79, Groenveld, Jur. 1979, bladzijde 3409 en HvJ EG, Zaak 172/82, Interhules, Jur. 1983, bladzijde 555.

4. Ter zake van de Europeesrechtelijke aspecten die aan het wetsvoorstel kleven, wijst de Raad nog op het volgende.

Uw minister dient op basis van artikel 8 van het wetsvoorstel de door de sector vastgestelde plannen goed te keuren. Blijkens het tweede lid van dit artikel onthoudt hij, behalve op grond van artikel 2, zijn goedkeuring aan een plan slechts, indien niet is voldaan aan de artikelen 5 en 7.

Voor zover door de aanwijzing van Uw minister van één of meer rechtspersonen, die bevoegd zijn tot de distributie van elektriciteit, gas of warmte een beperking van de

onmisbaar omdat anders het noodzakelijke economische draagvlak in gevaar komt. Op grond van het vorenstaande kan naar mijn mening een beroep worden gedaan op artikel 90, tweede lid, van het EEG-verdrag. Deze bepaling houdt in dat de regels van het Verdrag – dus ook artikel 30 – voor ondernemingen belast met het beheer van diensten van algemeen economische belang, waaronder openbare nutsbedrijven vallen, slechts gelden, voor zover de toepassing van die regels de vervulling van de hun toevertrouwde bijzondere taak niet verhindert. Zoals hiervoor is uiteengezet, is naar mijn mening in dit geval van een dergelijke verhindering sprake. Bovendien wordt naar mijn mening ook voldaan aan de voorwaarde, genoemd in de tweede volzin van artikel 90, tweede lid, van het Verdrag, nu door de hier bedoelde beperkte potentiële belemmering van de invoer de ontwikkeling van het handelsverkeer niet wordt beïnvloed in een mate die strijdig is met het belang van de Gemeenschap.

Het wetsvoorstel brengt geen enkele beperking van de uitvoer met zich mee zodat strijdigheid met artikel 34 van het EEG-verdrag niet aan de orde komt.

In de nieuwe paragraaf 5 van de memorie van toelichting is een korte uiteenzetting over de EEG-rechtelijke aspecten opgenomen.

4. Zoals de Raad van State reeds aangeeft, overwoog het Hof van Justitie in de door de Raad genoemde zaken dat de artikelen 85 en 86 van het EEG-verdrag weliswaar de gedragingen van ondernemingen betreffen en niet de wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen van de Lid-Staten, maar dat nochtans het Verdrag de Lid-Staten de verplichting oplegt geen maatregelen te nemen of te handhaven welke die bepalingen hun nuttig effect kunnen ontnemen. In het onderhavige geval zou met name kunnen worden gedacht aan de mogelijkheid dat de overheid door het wetsvoorstel afspraken binnen

mededinging ontstaat, ware in te gaan op de vraag hoe zulks zich verhoudt tot de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen dat uit de samenhang van de artikelen 85 en 86 met artikel 5 juncto artikel 3, onder f, EEG-verdrag volgt dat de Lid-Staten geen maatregelen, ook niet van wettelijke of bestuursrechtelijke aard, mogen nemen of handhaven die het nuttige effect van de op de ondernemingen toepasselijke mededingingsregels ongedaan kunnen maken. Onder omstandigheden kan ook artikel 90, EEG-verdrag in het geding zijn. Het college wijst in dit verband op de arresten van het HvJ EG, *Gev. Zaken 209-213/84, Asjes*, Jur. 1986, bladzijde 1425; *HvJ EG, Zaak 311/85, Vlaamse reisbureaus*, Jur. 1987, bladzijde 3821; *HvJ EG, Zaak 267/86, Aspa vs Van Eyke*, Jur. 1988, nog niet gepubliceerd; *HvJ EG, Zaak 66/86, Ahmed Saeed*, Jur. 1989, nog niet gepubliceerd.

Ook ware in de memorie van toelichting aan te geven hoe de beoogde concentratie van energiedistributiebedrijven (artikel 5 van het wetsvoorstel en bladzijde 21 van de memorie van toelichting) zich verhoudt tot Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad van de EG van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (*PbEG 1989, L 395*), in het bijzonder artikel 22, derde lid.

Tenslotte ware aan te geven in hoeverre op de concentratie van ondernemingen de SER-Fusiegedragsregels dienen te worden gehanteerd.

5. Gelet op het vorenstaande is bij het college de vraag gerezen of aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen advies is gevraagd over dit wetsvoorstel. Zo nee, dan lijkt het geraden zulks alsnog te doen. Zo ja, dan lijkt het wenselijk dit wetsvoorstel niet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan te bieden dan nadat dit advies bekend is geworden. In dat geval gaat de Raad ervan uit dat het voorstel opnieuw aan hem zal worden voorgelegd, indien een oordeel van de Europese Commissie zal leiden

de distributiesector zou ondersteunen, waardoor de tussenstaatse handel ongunstig zou kunnen worden beïnvloed (artikel 85). Gegeven de beperkte reikwijdte van het wetsvoorstel zou het hier alleen maar kunnen gaan om het verrichten van distributie, dus om het leveren van energie dat plaatsvindt in het kader van de openbare voorziening. Voor een dergelijke beperkte inbreuk op de concurrentievrijheid kan naar mijn mening, evenals voor een mogelijke inbreuk op artikel 30 die onder punt 3 aan de orde kwam, een beroep worden gedaan op de uitzonderingsgrond van artikel 90, tweede lid, van het EEG-verdrag. Immers, ook hier zou door een onverkorte toepassing van het Verdrag – in dit geval van artikel 85 – de vervulling van de aan de distributiebedrijven toevertrouwde bijzondere taak worden verhinderd. Ook over dit punt is in de nieuwe paragraaf 5 van de memorie van toelichting een passage opgenomen.

Bij de concentraties van distributiebedrijven gaat het niet om concentraties die van communautaire dimensie zijn in de zin van artikel 1 van de door de Raad genoemde verordening. Dit betekent dat de Europese Commissie in het kader van deze verordening alleen kan toetsen, ingeval Nederland daarom vraagt op grond van artikel 22, derde lid, daarvan. Het lijkt onaannemelijk dat Nederland hierom zal vragen. Naar mijn mening is er onvoldoende aanleiding hieraan in de memorie van toelichting een passage te wijden.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de Raad is aan het einde van paragraaf 7 (6 oud) van de memorie van toelichting een verwijzing naar de SER-fusiegedragsregels opgenomen.

5. In het bovenstaande en in paragraaf 5 van de memorie van toelichting is ingegaan op de Europese aspecten van het wetsontwerp. Geconstateerd wordt dat het Europese energiebeleid zich niet bezig houdt met de organisatie van de distributiesector. Tevens wordt geconstateerd dat het wetsvoorstel geen strijd oplevert met het EEG-verdrag. Verder wil ik er op wijzen dat het ook in de ons omringende landen gebruikelijk en algemeen aanvaard is dat de distributie van elektriciteit, gas en warmte

tot veranderingen van meer dan technische aard (zie 's Raads advies van 12 mei 1989 inzake het voorstel van wet, houdende een regeling van het vervoer van goederen en personen met binnenschepen (Wet vervoer binnenvaart), punt 4 (Kamerstukken II 1988/89, 21 187, B)).

6. Het wetsvoorstel strekt er mede toe uitvoering te geven aan de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 februari 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der Lid-Staten inzake elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen (73/23/EEG) (PbEG 1973, L 77). De vindplaats (en de uit te voeren artikelen) van de richtlijn waren in de considerans te vermelden (punt 49 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (AWT)). De overschrijding van de uitvoeringstermijn van de richtlijn (artikel 13) ware in de memorie van toelichting te motiveren.

Het verdient naar het oordeel van de Raad de voorkeur de uitvoering van deze richtlijn te doen plaatsvinden bij algemene maatregel van bestuur en niet bij ministeriële regeling, zoals in artikel 24 van het wetsvoorstel voorgesteld. Hij wijst in dit verband ook op artikel 21 van de Wet energiebesparing toestellen (Stb. 1986, 59) en artikel 29 van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen (Stb. 1988, 520).

7. Voor zover sprake is van een overgang van een publiekrechtelijke rechtspersoon naar een privaatrechtelijk bedrijf zal ten aanzien van de overgang van het personeel door de bedrijven een regeling moeten worden getroffen. Te summier wordt naar het oordeel van de Raad ter zake op de personele consequenties van deze privatisering in de memorie van toelichting ingegaan. Zo blijkt niet uit de memorie van toelichting of, en zo ja welke, regeling daarbij wordt beoogd. Bij het college is de vraag gerezen of het overweging verdient, zoals ook is geschied bij de privatisering van het Loodswezen (paragraaf 1.2.1.4, bladzijde 7) bij de

georganiseerd is via al dan niet overheidsbedrijven met een exclusief leveringsgebied. Dit alles brengt mij tot de conclusie dat het niet nodig is de Commissie van de Europese Gemeenschappen om advies te vragen over dit wetsvoorstel. Wel is het wetsvoorstel ter kennis van de Commissie gebracht.

6. In de considerans is opgenomen dat het wetsvoorstel er mede toe strekt de uitvoering van bepaalde besluiten op grond van het EEG-verdrag mogelijk te maken. Daarbij is niet uitdrukkelijk verwezen naar de door de Raad genoemde richtlijn van 1973 omdat de in artikel 24 neergelegde bevoegdheid een algemene strekking heeft. In de memorie van toelichting is aangegeven dat primair wordt beoogd uitvoering te kunnen geven aan bedoelde richtlijn. Daarin is thans ook een passage opgenomen over een overschrijding van de uitvoeringstermijn van deze richtlijn.

Met de Raad van State ben ik van mening dat het wenselijk is artikel 24 zo te wijzigen dat regels ter uitvoering van EEG-besluiten niet kunnen worden gesteld bij ministeriële regeling maar bij algemene maatregel van bestuur. Dit sluit beter aan bij de algemene lijn zoals die tegenwoordig wordt gevolgd. Hiertoe is te meer aanleiding, nu gebruik is gemaakt van de gelegenheid artikel 24 iets ruimer te formuleren. Dit is gedaan om uitvoering van de inmiddels op 29 juni 1990 tot stand gekomen richtlijn betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake gastoestellen mogelijk te maken. De memorie van toelichting is hieraan aangepast.

7. In paragraaf 7 (6 oud) van de memorie van toelichting wordt thans aandacht besteed aan de overgang van personeel van een publiekrechtelijke rechtspersoon naar een privaatrechtelijk bedrijf.

memorie van toelichting bij het voorstel van wet houdende regels betreffende loodsen (Loodsenwet) (Kamerstukken II 1987/88, 20 290, nr. 3), de wederzijdse personele aspecten van deze verzelfstandigingsoperatie neer te leggen in convenanten.

8. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet niet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal dan nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W10.90.0101 van de Raad van State van 28 augustus 1990:

– Punt 109 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek ware in acht te nemen, met name ook in het notenapparaat.

– In paragraaf 4.1 van de memorie van toelichting (bladzijde 14) ware «de zogenaamde Laagspanningsrichtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen» te wijzigen in: de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 februari 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der Lid-Staten inzake elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen (73/23/EEG) (PbEG 1973, L 77), de zogenaamde Laagspanningsrichtlijn.

– In paragraaf 4.4.2.2 van de memorie van toelichting (bladzijde 23, eerste alinea) ware aan de zin «Hij behoeft niet onder alle omstandigheden direct gebruik te maken van deze bevoegdheid» toe te voegen: (zie ook de toelichting op artikel 10).

8. Met de redactionele kanttekeningen van de Raad is rekening gehouden. Daarnaast is in de memorie van toelichting nog een aantal wijzigingen aangebracht. Dit houdt met name verband met enige recente ontwikkelingen. De paragrafen 5 tot en met 8 zijn vernummerd in verband met het opnemen van een nieuwe paragraaf 5.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting met vier bijlagen en 22 ter zake uitgebrachte adviezen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

– In de memorie van toelichting ware bij de toelichting op artikel 13 (bladzijde 50) de zinsnede: «een EEG-richtlijn tot stand is gekomen met betrekking tot het behoud van rechten van werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen en onderdelen daarvan (PbEG 1977, no. L 61)» als volgt te wijzigen: de Raad van de Europese Gemeenschappen op 14 februari 1977 een richtlijn heeft vastgesteld inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen daarvan (77/187/EEG) (PbEG 1977, L 61).

– In de memorie van toelichting ware bij de toelichting op artikel 25 (bladzijde 54) aan de zinsnede «vastgesteld bij besluit van de minister-president van 24 juni 1986» toe te voegen: handelend in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad van 13 april 1984 (Stcrt. 1986, 124).